

Aszera – żona Boga?

28 marca 2011

Według opinii niektórych biblistów, biblijny Bóg Izraelitów, na podobieństwo wielu starożytnych bóstw, posiadał żonę, której na imię było Aszera. Znaleźiska archeologiczne, a przede wszystkim sama Biblia wskazują, że pełniła ona kiedyś bardzo ważną funkcję, choć w wyniku późniejszego zwrotu ku monoteizmowi została wymazana z kart Biblii, choć nie do końca...

Biblijny Bóg posiadał pierwotnie żonę o imieniu Aszera, która według „Księgi Królewskiej” czczona była na równi z nim – sugeruje oksfordzka uczona.

Jako pierwszy podobną koncepcję wysunął w 1967 r. Raphael Patai, który twierdził, że Izraelici czcili zarówno Jahwe, jak i Aszerę. Obecnie teoria ta zyskała rozgłos na nowo dzięki pracy Franceski Stavrakopoulou, która zaczynała karierę na Uniwersytecie w Oxfordzie, a obecnie wykłada na wydziale Teologii i Religii Uniwersytetu Exeter.

„Nazywa się go Jahwe, Allachem lub Bogiem – w tym przynajmniej zgodni są wyznawcy trzech wielkich religii abrahamowych. Istnieje dla nich tylko jeden Bóg” – pisze Stavrakopoulou w oświadczeniu zaprezentowanym brytyjskim mediom. „Jest on pojedynczą postacią, unikatem, uniwersalnym stwórcą, nie zaś jednym spośród wielu bogów – tak nam się przynajmniej zdaje. Jednak po wielu latach spędzonych na badaniach historii i religii ludu Izraela, doszłam do bardzo barwnego, a dla innych niekomfortowego wniosku, który mówi: biblijny Bóg miał żonę.”

Stavrakopoulou opiera swą teorię na starożytnych pismach, a także znaleziskach archeologicznych, takich jak amulety czy figurki znalezione np. w starożytnym kananejskim mieście Ugarit, leżącym dziś na terytorium Syrii. Wszystkie z nich wskazują, że Aszera była potężną boginią płodności.

O jej związku z Jahwe wspomina szczegółowo, według badaczki, zarówno sama Biblia, jak i pochodząca z VIII w. p.n.e. inskrypcja znaleziona na Półwyspie Synaj, w miejscu zwanym Kuntillet Ajrud.

„Inskrypcja ta jest prośbą o błogosławieństwo” – pisze uczona. „Prosi ona o wstawiennictwo 'Jahwe i jego Aszery', co jest dowodem na to, że stanowili oni boską parę. Od czasu znalezienia inskrypcji natrafiono na kilka innych jej podobnych, wzmacniających przypuszczenia, że biblijny Bóg posiadał pierwotnie żonę.”

Co równie ważne, „sama Biblia przyznaje, że w Świątyni w Jerozolimie znajdował się posąg bogini. Księga Królewska mówi, że figura Aszery przetrzymywana była w świątyni, a opiekę nad nią sprawowały kobiety, przyodziewające ją w rytualne szaty.”

J. Edward Wright, przewodniczący The Arizona Center for Judaic Studies oraz Albright Institute for Archaeological Research stwierdził, iż rzeczywiście istnieją hebrajskie inskrypcje mówiące o „Jahwe i jego Aszerze”.

– Aszera nie została całkowicie wymazana z Biblii przez jej redaktorów – mówi. W księdze pozostały jej ślady, a na ich podstawach wspieranych znaleziskami archeologicznymi, odtworzyć możemy rolę, jaką pełniła na obszarze południowej części Lewantu.

Aszera – znana na całym Bliskim Wschodzie pod innymi imionami, takimi jak Asztarte czy Isztar, była bardzo ważnym bóstwem.

– Wiele angielskich tłumaczeń zastępowało imię Aszery wyrażeniem „Święte drzewo” – mówi Wright. Zdaje się, że jest to po części wynikiem obecnych trendów, których zadaniem jest kolejne skrywanie śladów istnienia bogini.

Aaron Brody – biblista i archeolog z Pacific School of Religion dodaje:

– Odniesienia do niej w Starym Testamencie są rzadkie i zostały odpowiednio opracowane przez starożytnych autorów i kopistów.

Według niego, Aszera przedstawiana jest niekiedy jako drzewo, które „zostało ścięte i spalone poza obszarem Świątyni w wyniku decyzji kręgów decydenckich, których zadaniem było „oczyszczenie” kultu i zaprowadzenie wiary w jednego męskiego boga o imieniu Jahwe”.

Według Brody’ego, starożytni Izraelici byli politeistami – wbrew powszechnym opiniom. Do przełomowego w historii religii 586 roku p.n.e., Jahwe był czczony jedynie przez niewielką grupkę wyznawców. Kiedy doszło do wywiezienia intelektualnych elit do Babilonii i zniszczenia świątyni, nastąpił wyraźny zwrot w kierunku ścisłego monoteizmu.

– Wprowadzono jednego boga nie tylko dla całej Judei, ale i wszystkich plemion.

Autor: J. Viegas

Źródło oryginalne: Discovery News

Tłumaczenie i źródło polskie: [Infra](#)